

European Commission
TEMPUS

Definisanje principa i modela nastavnog plana strukovnih studija iz oblasti multimedija i digitalne televizije

Studijski program multimedija i digitalna televizija

TEMPUS Projekat 517022

Visoka poslovno tehnička škola Užice
Septembar 2012. godine
Dr Damijan Radosavljević

Sadržaj

Sadržaj.....	2
Uvod	3
1. Principi i modeli nastavnih planova I Programa u kreiranju studijskog programa "Multimedija i digitalna televizija"	4
1.1. Principi i modeli nastavnih planova i programa	4
1.2. Vrednovanje	5
1.2.1. Instrumenti vrednovanja.....	5
1.2.2. Stepen usvojenosti.....	6
1.3. Realizacija nastavnog plana i programa	6
1.4. Raspored održavanja nastave	7
1.5. Raspored održavanja ispita.....	7
1.6. Upis i overa semestra.....	8

Uvod

Razlozi za pokretanje studija „**Multimedija i digitalna televizija**” proizilaze iz velikog interesa i potreba društva za inženjerima iz oblasti multimedija i digitalne televizije. Visoko obrazovni sistem Srbije ne pokriva godišnje potrebe novih stručnjaka u ovoj oblasti. U takvom razvojnom okruženju kapacitet naših univerziteta i visokih škola, nije dovoljan da bi mogao da proizvede toliko stručnih ljudi iz ove oblasti.

Na osnovu navedenih činjenica nameće se zaključak da je kadar u Republici Srbiji u ovoj oblasti neophodan.

Osnovni ciljevi u obrazovanju budućih strukovnih inženjera ili specijalista za multimedije su: sposobnost korišćenja multimedijalnih alata i njihova primena u audio i video produkciji, advertajzingu, web dizajnu, tehničkoj podršci za multimedijalne prezentacije, predavanja i slično; sposobnost korišćenja i održavanja hardverskih komponenti multimedijalnih sistema; pravilno korišćenje i održavanje različitih analognih i digitalnih audio uređaja (mikrofona, zvučnika, pojačavača, uređaja za snimanje i reprodukciju zvuka); pravilno korišćenje i održavanje različitih analognih i digitalnih video uređaja (kamera, kamkordera, videorikordera, TV prijemnika, monitora i drugih); sposobnost uključivanja u sve poslove koji se obavljaju u radio i TV centrima i radio i TV studijima (rad sa kamerom, kontrola svetla, tonska režija, video režija, glavna režija, linearna i nelinearna audio i video montaža).

Kao osnovni ishodi zanimanja jeste da po završetku obrazovanja za zanimanje strukovni inženjer ili specijalista za multimediju i televiziju, student će steći znanja: o korišćenju multimedijalnih softverskih alata i njihovoj primeni u elektronskim medijima, biznisu, marketingu, kao i na kreativnim zadacima u oblasti štampe, grafičkog i web dizajna; o korišćenju različitih hardverskih komponenti multimedijalnih sistema;; o principima rada i primeni različitih analognih i digitalnih audio uređaja; o principu i organizaciji rada u TV centru i TV studiju; o osnovnim pravilima i zadacima pri realizaciji različitih programskih audio i video sadržaja i TV žanrova;

Veštine koje će stići su da pravilno koristi softverske multimedijalne alate i primeni ih u produkciji multimedijalnih i televizijskih sadržaja, advertajzingu, web dizajnu, tehničkoj podršci za multimedijalne prezentacije, predavanja i slično; da pravilno koristi propisane instrumente i opremu za rad; da proceni probleme klijenata vezano za tehničku neispravnost različitih hardverskih i softverskih komponenti multimedijalnih sistema;

1. Principi i modeli nastavnih planova I Programa u kreiranju studijskog programa “Multimedija i digitalna televizija”

1.1. Principi i modeli nastavnih planova i programa

Principi koji su bile smernice u procesu kreiranja studijskog programa “**Multimedija i digitalna televizija**”:

Nastavni plan i program mora odražavati integritet i karakter multimedije i digitalne televizije, kao nezavisne discipline. To je disciplina, koju karakteriše kombinacija teorije, prakse, znanja i veština.

- Nastavni plan i program mora da odgovori na brze promene u tehnologiji, ali i da ohrabruju studente da učine isto. Jedan od najvažnijih ciljeva studijskog programa “**Multimedija i digitalna televizija**” je da osposobljava studente za učenje tokom celog života.
- Nastavni plan i program u celini mora da održava dosledan etos koji promovise inovacije, kreativnost i profesionalnost. Studenti najbolje reaguju kada shvate šta se od njih očekuje. Tokom celokupnog procesa studiranja, studenti bi trebalo da budu ohrabreni da koriste svoju inicijativu i maštu u napredovanju. U isto vreme, studenti moraju biti ohrabreni od samog početka da održe profesionalan i odgovoran stav prema svom radu.
- Dizajneri moraju stalno biti u potrazi za boljim načinima realizacije nastavnog plana i programa, kontinuirano poboljšanje u svim oblastima bi trebalo da bude obeležje zdravog studijskog programa “**Multimedija i digitalna televizija**”.
- Studijski program “**Multimedija i digitalna televizija**” koncipiran je metodom „studije slučaja“ i usaglašen sa osnovnim savremenim tendencijama na drugim univerzitetima. Svestrano su izučena dosadašnja iskustva i praksa, najpre, fakulteta u Beogradu, Novom Sadu, Nišu zatim iskustva fakulteta u Zagrebu, Ljubljani, Berlinu, Londonu i univerzitetima iz SAD.
- Kao akademska disciplina, **Multimedija i digitalna televizija** se fokusiraju na pripremu studenata koji se bave pitanjima vezanim za korisnike i zadovoljavanju njihovih potreba u okviru organizacionog i društvenog konteksta kroz selekciju, stvaranja, primene, integracije i administraciju multimedijske i digitalne tehnologije.
- Struktura nastavnih planova kao i saržaj kurseva mogu se razlikovati od institucije do institucije i od zemlje do zemlje.

Da bismo sproveli ciljeve ovog plana i programa, potrebni su rezultati učenja koji mogu biti opšteg stepena i specifični. Uvek se prethodno postavljaju opšti rezultati učenja koji treba da budu potrebnog opšteg stepena i da se jasno razlikuju sa aspekta stepena komplikovanosti ili celine koju želimo postići.

Na osnovu postavljenog cilja Nastavnog plana i programa za studijski program iz oblasti multimedija i digitalne televizije, na kraju školske godine, student treba postići sledeće elemente:

A. Da razvija stavove i vrednosti:

- da ima kritički stav prema predmetu,
- da bude otvoren,
- da bude tolerantan,
- da uživa poštovanje,
- da bude dobrovoljan.

B. Da poznaje:

- rečnik (terminologiju),
- činjenice,

- koncepte,
- principe,
- procedure i metode.

C. Da razume:

- činjenice i načela (da ih primenjuje u jednostavnim situacijama),
- sadržaj materijala,
- odnos uzrok-efekat,
- opravdanost metoda i procedura.

D. Da primenjuje u novonastalim situacijama:

- činjenice i principe,
- procedure i metode,
- rešavanje problema.

E. Da analizira:

- rastavljanje informacija,
- upoređivanje činjenica,
- odnos između uzroka i efekta,
- izveštaj događaja u jednom tekstu.

F. Da sintetizuje (kritičko mišljenje - kompleksno)

- poznavanje relevantne i nerelevantne informacije,
- razliku između mišljenja i činjenice,
- primenu principa u rešavanju problema,
- interpretaciju ilustracionog materijala,
- poznavanje pretpostavki.

Da bismo ocenili dostignuća ovih principa treba razviti procedure i potrebna sredstva merenja (vrednovanje).

1.2. Vrednovanje

Vrednovanje (ocenjivanje) je proces posmatranja, sistematskog prikupljanja, analize i interpretacije informacija u cilju određivanja stepena do kojeg je student savladao nastavne ciljeve. Ono treba da se oslanja na očekivane rezultate programa određenog nastavnog predmeta i određenog nivoa.

Ovaj proces zasniva se na osnovnim načelima kao što su:

- određivanje cilja i prednosti procesa vrednovanja/ocenjivanja;
- primena odgovarajućih instrumenata merenja u skladu sa ciljem kako bi se merilo ono što se želi izmeriti;
- obezbeđenje kvalitetnih informacija o postignutom rezultatu studenata putem kontinuiranog merenja i vrednovanja;
- merenje i vrednovanje treba da su uravnoteženi, da se obuhvati celokupni programski sadržaj predmeta;
- održivo vrednovanje podataka o tačnosti stepena uspeha studenata;
- primena tehnike vrednovanja sa kojima jasno razlikujemo uspeh studenata.

1.2.1. Instrumenti vrednovanja

Predmetni nastavnici i škole treba da biraju i primenjuju dovoljan broj instrumenata i sredstava za merenje i vrednovanje, kao što su:

- posmatranje,
- upitnik (samovrednovanje),
- pismeni izveštaj o jednom praktičnom radu ili istraživanju,
- usmeno izražavanje,
- pismeno izražavanje,
- kontrolni listići (koriste se za manevarske veštine snalažljivosti),

- dosije ili portfolio (samovrednovanje),
- test na bazi kriterijuma i objektivna,
- test dostignuća sačinjen na osnovu zahteva (pitanja):
 - odgovor sa više alternativa,
 - kratki i otvoreni odgovor,
 - izabrani otvoreni odgovor i drugi,

kao i svaki drugi instrument koji nastavnik smatra potrebnim.

Svaka škola postavlja standarde ili kriterijume na osnovu kojih se utvrđuje stepen uspeha na kraju nastavnog procesa ovog studijskog programa

1.2.2. Stepen usvojenosti

Na kraju školske godine svaki student treba da dostigne određeni (potrebni) stepen usvojenosti nastavnog gradiva:

- odličan (stepen najviše usvojenosti),
- vrlo dobar (stepen više usvojenosti),
- dobar (stepen srednje usvojenosti),
- dovoljan (stepen dovoljne usvojenosti),
- nedovoljan (stepen nedovoljne usvojenosti).

Dostignuti stepen usvojenosti nastavnog gradiva direktno zavisi od standarda (v. Tabelu broj 1) koji se baziraju na:

1.3. Realizacija nastavnog plana i programa

Nastavni plan i program iz oblasti multimedija i digitalne televizije, realizuje se održavanjem predavanja i vežbi za predmete koji su predviđeni u okviru studijskog programa.

Rukovodeći se obavezama koje proističu iz Zakona o visokom obrazovanju svoju delatnost Visoka poslovno-tehnička škola strukovnih studija u Užicu, ostvaruje kroz sprovođenje Plana i programa prema broju studenata.

Primenjujući nastavni plan i program u skladu sa Statutom i Zakonom o visokom obrazovanju, normativima i merilima koju je propisalo Ministarstvo prosvete, izvršena je podela studenata na grupe za vežbe.

Opšti objektiv	Stepen najviše usvojenosti 90%	Stepen više usvojenosti 80%	Stepen srednje usvojenosti 60%	Stepen dovoljne usvojenosti 40%	Stepen nedovoljne usvojenosti
<i>Poznavanje predmeta</i>	Najveće sposobnosti u poznavanju i primjeni znanja predmeta u običnim situacijama.	Više sposobnosti u poznavanju i primjeni znanja predmeta u običnim situacijama.	Srednje sposobnosti u poznavanju i primjeni znanja predmeta u običnim situacijama.	Ograničene sposobnosti u poznavanju i primjeni znanja predmeta u običnim situacijama.	Nedovoljne sposobnosti u poznavanju i primjeni znanja predmeta u običnim situacijama.
<i>Razumijevanje naučnih procesa</i>	Najviše sposobnosti razumijevanja i primjene činjenica, načela i odnosa uzrok –posljedica, prikupljanje i organizacija informacija, jednostavno rasuđivanje.	Više sposobnosti razumijevanja i primjene činjenica, načela i odnosa uzrok –posljedica, prikupljanje i organizacija informacija, jednostavno rasuđivanje.	Srednje sposobnosti razumijevanja i primjene činjenica, načela i odnosa uzrok –posljedica, prikupljanje i organizacija informacija, jednostavno rasuđivanje.	Ograničene sposobnosti razumijevanja zadataka i naučnih procesa.	Nedovoljne sposobnosti razumijevanja zadataka i naučnih procesa.
<i>Kritičko mišljenje</i>	Visoke sposobnosti kritičkog mišljenja u složenim situacijama, kao: poznavanje relevantnih informacija, rješavanje problema, primjenjujući i objašnjavajući načela i interpretivne vježbe.	Sposobnosti kritičkog mišljenja u složenim situacijama, kao: poznavanje relevantnih informacija, rješavanje problema, primjenjujući i objašnjavajući načela i interpretivne vježbe.	Ograničene sposobnosti kritičkog mišljenja u složenim situacijama, kao: poznavanje relevantnih informacija, rješavanje problema, primjenjujući i objašnjavajući načela i interpretivne vježbe.		
<i>Manevarske vještine</i>	Stepen zadovoljavajuć i stepen sposobnosti manevarskih vještina.	Niži stepen usvojenih sposobnosti (nekih) manevarskih vještina.			

Tabela broj 1.

Koncipirani nastavni plan i program iz oblasti multimedija i digitalne televizije, usklađen je sa bolonjskim modelom, koji podrazumeva:

- trajanje osnovnih strukovnih studija 6 semestara ili tri godine,
- godišnje opterećenje studenata 1600 sati,
- nedeljno opterećenje studenata 40 sati,
- svi predmeti jednosemestralni,
- trajanje semestra (aktivna nastava) 15 nedelja,
- uveden je evropski sistem zbrajanja i prenosa kredita ECTS (ESPB bodovi),
- broj predmeta po semestru je 5,
- godišnji broj kredita je 60 (30 po semestru),
- obnovne strukovne studije imaju 180 ESPB bodova,
- predmeti su podeljeni na bazne, veštine, inženjerske i stručne,
- stalno praćenje aktivnosti studenata u predispitnom i ispitnom delu omogućava sticanje 0-100 bodova,
- odnos bodova u predispitnom i ispitnom delu angažovanja studenata jasno je definisan u programu svakog predmeta,
- definisani su uslovi upisa na studijske programe,
- definisani su uslovi prenosa ESPB bodova,
- programski sadržaji su prilagođeni mogućem opterećenju studenata.

Nastava se izvodi uz stručnu podršku vodećih domaćih i svetskih firmi, sa kojima je Visoka poslovno-tehnička škola strukovnih studija u partnerskom odnosu.

1.4. Raspored održavanja nastave

Raspored održavanja nastave definiše se na osnovu podele predmeta na nastavnike i saradnike tj. plana i programa iz oblasti multimedija i digitalne televizije tudija.

Nastava i vežbe organizuju se prema rasporedu u prostorijama Visoke poslovno-tehničke škole strukovnih studija u dve smene, a vežbe iz predmeta u sopstvenim i uslužnim laboratorijama koje imaju najsavremenu opremu iz oblasti multimedija i digitalne televizije.

Na početku školske godine, na svečanom prijemu, studenti prve godine iz oblasti multimedija i digitalne televizije, dobijaju raspored nastave i vežbi za semestar, sa naznakom vremena u kome se nastava i vežbe odvijaju, koliko traju i u kojim slušaonicama se obavljaju. Ovo je postalo praksa i primenjuje se pred početak svake školske godine.

Raspored održavanja nastave i vežbi se ističe javno na oglasnim tablama za sve studijske grupe po semestrima, tako da su studenti potpuno informisani o svojim obavezama, aktivnostima i mestu održavanja vežbi i predavanja.

Osim toga, na oglasnim tablama studijskih grupa ističu se spiskovi studenata, sa naznakom kojoj grupi za vežbe pripadaju. Kontrolu nad realizovanjem nastave i vežbi vrše pomoćnik direktora, rukovodioci studijskih grupa i direktor.

Na sednicama Nastavnog veća razmatra se plan održavanja nastave i vežbi.

Sa rasporedom održavanja nastave i vežbi upoznati su svi članovi kolektiva uključujući i studentsku službu i ostalo vannastavno osoblje.

1.5. Raspored održavanja ispita

Zakonom o visokom obrazovanju definisani su rokovi polaganja ispita.

Ispiti u svakom ispitnom roku se prijavljuju u roku od pet dana tako što se podnese prijava Studentskoj službi. Prijavlivanje ispita je moguće do sedmog dana pre početka ispitnog roka. Nakon završenog prijavljivanja, definiše se Raspored polaganja ispita (sadrži imena studenata, prostoriju u kojoj se ispit polaže i vremena kada se polaže) i Spisak dežurstva, koji sadrži spisak nastavnika koji dežuraju na pojedinim ispitima.

Istog dana student može polagati samo jedan ispit.

U slučaju objektivne sprečenosti da polaže ispit u zakazanom terminu, student može da odloži ispit u dogovoru sa predmetnim nastavnikom.

Javnost polaganja ispita se obezbeđuje tako što se Raspored polaganja ispita i Spisak dežurstva se ističu na oglasnim tablama studijskih grupa. Svim profesorima se, pored toga, u radne kabinete dostavljaju oba spiska.

Studentska služba, kojoj studenti dostavljaju prijave za ispit, pravi Zapisnik o polaganju ispita po pojedinim predmetima. Zapisnik pored osnovnih podataka o tome koji je ispitni rok u pitanju, naziva predmeta koji se polaže, studijske grupe sadrži sve podatke o studentu koji se prijavio za polaganje i vidno istaknutu naznaku datuma i vremena polaganja ispita.

Uz Zapisnik o polaganju ispita prilažu se uredno popunjene i overene prijave za ispit.

Nakon završenog ispita, predmetni nastavnik Zapisnik i prijave popunjene i potpisane, zajedno sa evidentiranim ocenama sa završnog ispita vraća u Studentsku službu u roku od 3 dana po završenom ispitu.

Rasporedi održavanja ispita i Spiskovi dežurstava za ispitne rokove jun, septembar i oktobar se definišu istovremeno odmah nakon završetka školske godine i ističu na oglasnim tablama.

1.6. Upis i overa semestra

Upis studenata se obavlja u skladu sa Zakonom, a na osnovu utvrđenog broja po Odluci Ministarstva prosvete za I semestar (I godina) prema prvom i drugom upisnom roku u junu, odnosno septembru.

Overa semestra se vrši na osnovu ispunjenih uslova koji su utvrđeni Statutom Visoke tehničke škole i Zakonom o visokom obrazovanju. Overa I, III i V semestra se obavlja u periodu od 20. do 25. januara, kao i upis u II i IV semestar. Overa II i IV semestra se vrši do 1. juna, upis u III i V semestar do 1. novembra po završetku poslednjeg roka za studente (van apsolvenata).

Nastavni planovi sadrže obavezne i izborne jednosemestralne predmete uz primenu ECTS bodova, inovirani režim studija baziran na opterećenju studenata, ali i didaktičkom osmišljavanju obrazovno-vaspitanog procesa kroz didaktičku artikulaciju nastavnih sadržaja i tehnologiju nastave.

Nastavni plan i program se ostvaruje u trajanju od šest semestara, odnosno tri godine i koncipiran je tako da sadrži obavezne i izborne predmete čija je bodovna vrednost iskazana u skladu sa ESPB.

Realizacija nastavnog plana i programa se ostvaruje tokom školske godine koja traje dva semestra i počinje 1. 10. a završava se 30.09.

Nastavnim programom su utvrđeni ciljevi i sadržaji svakog nastavnog predmeta, oblici nastave, literatura, kao i način provere znanja.

Visok kvalitet nastave se ostvaruje kroz sledeće oblike rada-teorijska nastava, vežbe, praktična nastava, kolokvijumi, seminarski radovi, konsultacije i ispiti.

Moduli i predmeti su povezani kako vertikalno tako i horizontalno po važnosti i značaju za realizaciju programskih sadržaja.

U prvoj godini studija su uglavnom zastupljeni opšteobrazovni i stručni predmeti koji predstavljaju bazu i pružaju neophodna znanja za izučavanje sadržaja stručno-aplikativnih predmeta.

Da bi mogao shvatiti sadržaje stručno aplikativnih predmeta student mora ovladati znanjima iz opšteobrazovnih i stručnim predmetima. Važni i bitni su ključni predmeti iz oblasti multimedija i digitalne televizije.

Kao sastavni deo studijskog programa je i kvalifikacioni deo stručne obuke i praktično radno iskustvo, što je u skladu sa evropskim standardima.. U studijskom programu je u okviru 40-o časovne radne nedelje planirana i praktična nastava koja se obavlja u ustanovama koje se bave multimedijom i digitalnom televizijom, pod nadzorom i vođstvom za to posebno određenih predavača, koje kordinira član nastavničkog kadra koji ima najviši stepen zvanja u toj stručnoj oblasti.

Prednost ove organizacije je razvoj interpersonalnih komunikacija za koju se osposobljava student radi uključivanja u obavljanje profesionalne delatnosti. Broj časova je usklađen sa standardima koji su specifikovani standardima EU.